

3. Правила адвокатської етики : затв. Звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 09.06.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>.

4. Бусурина Е. О. Дисциплинарная ответственность адвоката в правозащитной деятельности: автореф. дисс. ...на соискание уч. степени канд. юрид. наук по спец.: 12.00.11 «судебная деятельность; прокурорская деятельность; правозащитная и правоохранительная деятельность» / Е. О. Бусурина. М., 2013. 30 с.

5. Женина М. А. Теоретические и практические проблемы дисциплинарной ответственности адвоката: автореф. дисс. ...на соискание уч. степени канд. юрид. наук по спец.: 12.00.11 «судебная деятельность; прокурорская деятельность; правозащитная и правоохранительная деятельность» / М. А. Женина. М., 2009. 29 с.

6. Русанова О. І. Підстави притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за чинним законодавством. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2014. Вип. 10-1(2). С. 14–16.

7. Косенко М. С. Досвід зарубіжних країн щодо організаційно-правових засад діяльності дисциплінарних органів прокуратури. Вісник Академії адвокатури України. 2011. Вип. 2. С. 151-158.

8. Вільчик Т. Б. Дисциплінарна відповідальність адвокатів в країнах ЄС та в Україні. Форум права. 2015. № 4. С. 38–44.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Рильська Ю.О.

студентка 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Взяття Україною курсу на розбудову правової та демократичної держави інтенсифікувало формування та розвиток численних інститутів громадянського суспільства, зокрема інституту адвокатури, одним із завдань якого є забезпечення належного рівня захисту прав, свобод та законних

інтересів фізичних та юридичних осіб. Задля ефективного функціонування даного численного недержавного утворення законодавцем передбачений механізм контролю за професійною діяльністю адвокатів шляхом ведення інституту дисциплінарної відповідальності адвоката. Його створення було своєрідною потребою суспільства, що забезпечуватиме суб'єктам звернення до адвокатів впевненість в надані правничої допомоги належного рівня.

Притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності здійснюється в порядку дисциплінарного провадження, яке здійснюється кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури (далі – КДКА), а саме за адресою робочого місця адвоката, зазначеною в Єдиному реєстрі адвокатів України [3].

Відповідно підставою притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку. Варто зазначити, що недосконалістю правового регулювання є відсутність законного визначення поняття дисциплінарного проступку адвоката, що викликає певні проблеми на практиці. Для убезпечення від випадків неправомірного притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, що може бути засобом для незаконним впливу на нього, неодноразово висувались пропозиції про введення легального визначення поняття «дисциплінарний проступок» та доповнення ним Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Зокрема, Божков В.В. висовував пропозицію про надання такого визначення вищевказаному поняттю, як протиправне, винне й каране діяння (дію або бездіяльність), яке вчиняється адвокатом під час здійснення професійної або іншої діяльності, виражається в порушенні законодавства України про адвокатуру й адвокатську діяльність і/або Правил адвокатської етики, має наслідком завдання шкоди адвокатурі України загалом або честі й гідності адвоката/адвокатів [2].

Як вбачається із вищезазначеного поняття однією з ознак дисциплінарного проступку адвоката є завдання шкоди загалом адвокатурі, також висовувалися теоретичні пропозиції про можливість заподіяння такої шкоди самому клієнтові. Зокрема, в одному з рішень КДКА встановила в діяннях адвоката наявність дисциплінарного проступку через подання адвокатського запиту без додання копії ордеру. Вищий адміністративний суд ж переглядаючи дане рішення та рішення судів апеляційної та першої інстанцій встановив відсутність в діяннях адвоката ознак дисциплінарного проступку, що в свою чергу не може бути підставою для відкриття дисциплінарного провадження та наступного притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. Проаналізувавши цей випадок приходимо до висновку, що мілке порушення адвоката не спричиняє завдання шкоди ні клієнтові, ні авторитетові адвокатури [2].

Також можна стверджувати, що відсутність дефініції дисциплінарного проступку адвоката створює поле для свавілля, і в подальшому спричинятиме

звернення до КДКА з необґрунтованими скаргами, що як вже зазначалось чинить вплив на самостійність адвокатів.

Частиною 2 ст.34 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначено, що дисциплінарним проступком адвоката може бути: 1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом [1].

Як можна спостерігати із вищезазначеного формулювання законодавця перелік підстав притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності не є вичерпний, що є джерелом незаконного зловживання зі сторони суб'єктів звернення із дисциплінарною скаргою. Адже практично будь-яке порушення покладеного на адвоката обов'язку може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, що в свою чергу, чинить значний вплив на незалежність адвокатського корпусу.

Варто зазначити, що адвокат може бути притягнений до дисциплінарної відповідальності протягом одного року з дня вчинення дисциплінарного проступку. Дисциплінарне провадження щодо адвоката включає в собі певні стадії (ст. 37 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»), а саме: 1) проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката; 2) порушення дисциплінарної справи; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення у дисциплінарній справі [4].

За результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата КДКА приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

До адвоката може бути застосовано одне з наступних дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України – позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав – виключення з Єдиного реєстру адвокатів України [1].

Важливим законодавчим положенням є можливість оскарження рішення КДКА до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури адвокатом чи особою, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката протягом тридцяти днів з дня його прийняття. Оскарження ж рішення при цьому не зупиняє його дії.

Не менш важливим є положення про можливість оскарження рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури до суду протягом тридцяти днів з дня його прийняття.

Зважаючи на вищесказане, інститут притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є важливим фактором, який впливає на підтримання адвокатами належного рівня своєї правової компетентності, виконання покладених на них обов'язків з безумовним урахуванням етичних норм, зокрема закріплених в Правилах адвокатської етики. Даний інститут не позбавлений вищезначених недоліків, що при цьому не заважає йому реалізовувати позитивну роль в контролі за діяльністю адвокатури України.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
2. Підстави притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. [Електронний ресурс] // – Режим доступу до ресурсу: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc22/22.pdf>.
3. Законодавчі положення про притягнення адвоката до відповідальності. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://vkdka.org/informatsiya-dlya-skarzhnikov/>.
4. Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/mus32204?an=1>.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**

Робейко С.А.

*студентка 2-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТСЬКА ЕТИКА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Поведінка адвокатів у мережі Інтернет є досить актуальним питанням, на рахунок якого існує ціла низка контраверсійних думок та поглядів зважаючи на активність правників на різноманітних сайтах, форумах та соціальних мережах. Адвокати не стоять осторонь розвитку комунікаційних технологій, а активно ведуть блоги, роблять твіти, коментують дописи, створюють профілі, як особисті, так і професійні, де дуже часто публікують інформацію